

---

*НАУКОВІ
РАКУРСИ*

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

ВИПУСК 3 2021

**Ляховська Анастасія, Лисенко Руслан,
Філатова Валентина, Ляховський Віталій,
Ковальов Олександр, Рябушко Роман**
МИСТЕЦТВО ЛІКУВАННЯ В ПРАКТИЦІ ЛІКАРЯ _ 146

**Ляховський Віталій, Немченко Іван,
Люлька Олександр, Городова-Андрєєва Тамара,
Ляховська Анастасія, Краснов Олег**
ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МЕДИЧНОЇ ОСВІТИ _ 153

**Ляховська Тетяна, Немченко Іван,
Лисенко Руслан, Ляховський Віталій,
Городова-Андрєєва Тамара, Сидоренко Архип**
ДОТРИМАННЯ ПРИНЦИПІВ ГУМАНІЗМУ
В ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ЛІКАРІВ _ _ _ _ _ 161

**Немченко Іван, Ляховський Віталій,
Люлька Олександр, Рябушко Роман,
Городова-Андрєєва Тамара, Сидоренко Архип,
Баля Геннадій, Уласевич Лариса**
САМОСТІЙНА РОБОТА СТУДЕНТІВ – ФАКТОР
ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ
МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ _ _ _ _ _ 167

**Немченко Іван, Ляховський Віталій,
Люлька Олександр, Рябушко Роман,
Городова-Андрєєва Тамара, Сидоренко Архип,
Баля Геннадій, Уласевич Лариса**
СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ
ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ _ _ _ _ _ 174

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ СУЧАСНОЇ ШКОЛИ

Андрієць Марина
ВИКОРИСТАННЯ LATEX-ТЕХНОЛОГІЙ ДЛЯ
СТВОРЕННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ ГРАФІКИ
ФІЗИКО-МАТЕМАТИЧНОГО ПРОФІЛЮ _ _ _ _ _ 179

Білокінь Антоніна
КРОКИ ДО ПЕРЕМОГИ _ _ _ _ _ 185

СУЧАСНІ ТЕХНОЛОГІЇ НАВЧАННЯ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНЬОГО ЛІКАРЯ

Іван Нємченко, Віталій Ляховський,
Олександр Люлька, Роман Рябушко,
Тамара Городова-Андрєєва,
Архип Сидоренко, Геннадій Баля,
Лариса Уласевич

Полтавський державний медичний
університет
м. Полтава, Україна

***Анотація:** Зміна та модернізація системи вищої освіти конче потребує впровадження сучасного викладання предметів, а також залучення новітніх інноваційних методик викладання матеріалу, поширення інноваційних форм та методів, повинно привести до якісних змін у педагогічному процесі, оскільки нові методи навчання сприяють інтенсифікації та оптимізації навчального процесу, дозволяють навчити студентів ефективно та продуктивно мислити, своєчасно приймати, правильні рішення.*

***Ключові слова:** педагогічний процес, інновація, реформа, фахівець, компетентність.*

Соціально-економічні перетворення в нашій державі потребують прискорення реформ у сфері освіти, оскільки змінюється ставлення суспільства до ролі освіти в житті кожного громадянина України.

Швидкі трансформації в сучасному суспільстві: інтеграційні процеси, такі, як глобалізація, демократизація, створення єдиного економічного простору, суттєво вплинули на розвиток освіти. Зазначені зміни зумовили потребу негайно переглянути та реформувати освіту на всіх рівнях.

Пріоритетними напрямками розвитку освіти в Україні з врахуванням міжнародних тенденцій визначе-

но: підвищення якості освітніх послуг, забезпечення рівного доступу до якісної освіти на всіх рівнях, підвищення конкурентоспроможності національної системи освіти та її інтеграція в єдиний європейський освітній простір [3].

Тому, проведення реформи вищої освіти в Україні та в системі вищої медичної освіти вимагає впровадження нових підходів до підготовки висококваліфікованих спеціалістів в контексті компетентнісного підходу [2].

Особливістю вищої медичної освіти, заснованої на компетентнісному підході, є формування фахових та загальних компетентностей, орієнтація на індивідуалізоване навчання, здійснення системи заходів організаційного, наукового і навчально-методичного характеру, пошук нових, оптимальних видів форм та технологій навчання [5].

Одним із дієвих механізмів втілення компетентнісного підходу у вищій медичній освіті є впровадження освітніх інформаційно-комунікаційних технологій, інноваційних методологій, технологій, методів, систем й інструментів освітньої діяльності. Компетентнісний підхід зміщує акценти з процесу накопичення нормативно визначених знань, умінь і навичок у площину формування й розвитку в студентів здатності практично діяти, творчо застосовувати набуті знання і досвід, бути готовими до розв'язання різних клінічних ситуацій у реальному житті.

Ключовим моментом у реалізації інноваційного навчання є принципова зміна функцій викладача, якому належить бути не засобом, а визначальним чинником навчального процесу, помічником та консультантом, одним із джерел інформації [4].

Діяльність викладача має бути спрямована на активізацію навчально-пізнавальної діяльності студентів, на спонукання їх до активної розумової та практичної діяльності в процесі опанування матеріалом. Цього

можливо досягти шляхом запровадженням в навчально-виховний процес сучасних інноваційних методів навчання, оскільки таке навчання спонукає студентів до творчого підходу у всіх видах навчальної діяльності, розвитку ініціативності, створення, конструювання знань і вмінь. Студенти вчаться самостійно аналізувати й оцінювати навчальну й іншу інформацію, глибоко й усвідомлено розуміти сутність вивченого, формулювати висновки, аргументовано відстоювати свою позицію, слухати інших, поважати альтернативну думку, що підвищує результативність їх праці. Крім того, така технологія навчання сприяє реалізації ідеї співпраці всіх учасників освітнього процесу, спонукаючи їх до конструктивної взаємодії, забезпечує атмосферу психологічного комфорту [1].

Арсенал інтерактивних методів навчання різноманітний. До найбільш популярних сучасних підходів для використання у системі вищої медичної освіти належать такі інноваційні педагогічні технології:

- технологія навчання як дослідження, яка має за мету прищепити студентам навички дослідницької роботи, сформувані активну, творчу особистість. Це дозволяє студентам розвинути навички дослідницької роботи, набути досвіду дослідження як методу і сутності наукового пізнання, формує активну, творчу, мислячу особистість, процеси самоорганізації, саморозвитку та самовираження;

- технологія case-study (кейс-метод) – метод активного проблемно-ситуативного аналізу, заснований на навчанні шляхом вирішення конкретних ситуаційних завдань. Такий метод активізує студентів, розвиває аналітичні та комунікативні здібності;

- технологія диференційованого навчання – формує у студентів уміння вчитися, потребу в самоосвіті,

викликає бажання генерувати ідеї, шукати альтернативні рішення стандартних та проблемних ситуацій;

- ігрові технології навчання – організація навчального процесу, заснована на реконструкції моделі діяльності у межах запропонованого сценарію;

- тренінгові технології навчання передбачають алгоритм розв'язання найтиповіших практичних задач;

- технологія гуманістичного навчання – спрямована на виховання свідомих громадян, патріотів, освічених, творчих особистостей, забезпечення пріоритетного розвитку людини на засадах гуманізації та демократизації освітніх процесів;

- технологія дистанційного навчання – це організація освітнього процесу, що базується на принципі самостійного навчання студента, де вони, переважно, віддалені від викладача у просторі, але водночас мають можливість у будь-який момент підтримувати діалог за допомогою засобів комунікації.

Таким чином, у наш час розвиток вищої освіти, зокрібно медичної, неможливий без творчого пошуку нових шляхів і методів удосконалення навчального процесу [1–2]. Тому на етапі модернізації вищої медичної освіти України впровадження компетентнісного підходу є стратегічним завданням. Розв'язання цього завдання можливе за умови впровадження сучасних педагогічних технологій, оскільки в ході їхнього застосування студенти стають більш демократичними, вільними у своїх висловлюваннях, вчатьсЯ критично мислити, бути комунікабельними, ініціативними, наполегливими, готовими до ефективного розв'язання складних професійних задач та ситуацій, швидко приймати рішення за відсутності достатньої інформації, виявляти активність, вимогливість, відповідальність за свої дії та вчинки, вміти відстоювати власні позиції, водночас

дослухаючись до інших, приймати рішення, що забезпечує високоякісну підготовку майбутніх лікарів.

Література

1. Козак Л. В. Дослідження інноваційних моделей навчання у вищій школі. *Освітологічний дискурс*. 2014. № 1 (5). С. 95–107.
2. Максименко С. Д., Філоненко М. М. Педагогіка вищої медичної освіти : підруч. Київ : Центр учб. літератури, 2014. 288 с.
3. Модернізація медичної освіти шляхом формування клінічного мислення кейс-методом (CBCR) / за ред. Олле Ген Кате. Мед. центр Утрехтського ун-ту, 2014. С. 32–33.
4. Соф'янц Е. Структура професійної компетентності сучасного педагога. *Управління освітою*. 2006. № 17. С. 4–5.
5. Ортинський В. Л. Педагогіка вищої школи. Київ : Центр учбової літератури, 2009. 450 с.

Summary: Changing and modernizing the higher education system urgently requires the introduction of modern teaching of subjects, as well as the involvement of the latest innovative methods of teaching material, dissemination of forms and methods of educational process, which, of course, should lead to qualitative change in the pedagogical process, allow to teach students to think effectively and productively and to make, accordingly, the right decisions.

Key words: pedagogical process, innovation, reform, specialist, competence.
